

Κοσμάι, 2 Φεβ 1986

ART-ON

ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Γράφει ο

ΝΙΚΟΣ ΠΑΡΝΑΣΣΑΣ

Χρειάστηκε να προηγηθούν τρία άλλα βιβλία, με θέμα το Βυζάντιο για να ολοκληρώσει με ένα τέταρτο μυθιστόρημα το μακρύ ταξίδι της μέσα στα γεγονότα εκείνης της περιόδου και να «ζήσει» την περιπέτεια του Ελληνισμού που έγινε θρύλος.

ΕΙΝΑΙ η γνωστή πεζογράφος και ποιήτρια Μαρία Λαμπαδαρίδου-Πόθου, που με το 600 σελίδων έργο της «Πήραν την Πόλη, πήραν την...» (Εκδόσεις «Κέδρος») το οποίο κυκλοφορεί σε λίγες μέρες, συμπληρώνεται μια βυζαντινή tetraλογία. Πρόκειται για έργο σημαντικότητας, απ' όπου η συγγραφέας μάς παραχώρησε ένα χαρακτηριστικό απόσπασμα, ως προδημοσίευση, προκειμένου να έχουμε, έστω μιαν αμυδρή εικόνα, της περιπέτειας του ανθρώπου και του γένους που είναι συνδεδεμένα με τη μοίρα της Βασιλεύουσας, λίγες μέρες πριν από την τραγική και συγκλονιστική πτώση της. Πτώση που επηρέασε τις κατοπινές ιστορικές εξελίξεις σε ολόκληρο τον ευρωπαϊκό χώρο.

**Οδυνηρή
περιπέτεια
του Ελληνισμού**

Οι τελευταίες μέρες του Βυζαντίου

Η συγγραφέας και ποιήτρια Μαρία Λαμπαδαρίδου-Πόθου.

**ΑΠΟ ΤΗΝ
ΠΟΛΙΟΡΚΙΑ
ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΥΟΥΣΑΣ
ΕΩΣ ΤΗΝ ΑΛΩΣΗ**

Η κα ΛΑΜΠΑΔΑΡΙΔΟΥ μας μίλησε κιάλια για το βιβλίο της:

- Γιατί χρειάστηκε να γράψετε κι ένα τέταρτο βιβλίο για το Βυζάντιο;

«Υστερα από τα τρία βυζαντινά μυθιστορήματα που έγραψα και έχοντας ταξιδέψει μέσα στο χρόνο εκείνο τον βυζαντινό, αισθανόμουν την ανάγκη να δώσω μυθιστορηματικά τις πενήντα επτά ημέρες της πολιορκίας της Βασιλεύουσας έως την Αθώσα, με όλη βέβαια τη θλιβερή διαδρομή της παρακμής του Βυζαντίου, αθλή και την οδυνηρή περιπέτεια του Ελληνισμού μετά τον όλεθρο.

Είναι ένα πλάτυ μυθιστόρημα που δίνει λεπτό προς λεπτό τα οδυνηρά γεγονότα της πολιορκίας με ημερολογιακή σειρά, όπως

ΤΟ ΝΕΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ

ΛΑΜΠΑΔΑΡΙΔΟΥ-ΠΟΘΟΥ

τη βρήκα στους αυτόπτες χρονολογίτες.

Όμως πέρα από τα ίδια τα γεγονότα, βρήκα τις προφητείες τις παλιές, αυτές που επαληθεύτηκαν μία μία στις τραγικές εκείνες ημέρες».

Ένα κομμάτι από μένα

- Ποιο είναι το κόστος ενός τέτοιου μυθιστορήματος;

«Μου κόστισε πολλή ψυχική αυτό το μυθιστόρημα, και λέω, ένα κομμάτι του εαυτού μου έμεινε για πάντα εκεί, σ' εκείνους τους τραγικούς πολιορκημένους, σ' εκείνον το βασανισμένο λαό, που θυσιάστηκε μαζί με το μαρτυρικό αυτοκράτορά του, τον εγκαταλειμμένο από θεό και ανθρώπους. Και έτσι ολοαίματοι, λαός και αυτοκράτορας, πέρασαν στις διαστάσεις του θρύλου, έγιναν σύμβολο στη συνείδηση του Γένους, σύμβολο της οικουμένης στον αιώνα».

- Πώς έρχεται στον αναγνώστη όλο αυτό το υλικό;

«Το οδυνηρό αυτό ιστορικό υλικό το πέρασα μέσα από τη βίωση της Μιας Συνείδησης, της Μιας μοναχικής κραυγής, αυτής

του νεαρού πολεμιστή από τη Λήμνο, του ήρωά μου, του σημαδεμένου με τον κύκλο της ώρας στο μέτωπο, που φέγγει και ματώνει σαν προφητεία.

Η ανθρώπινη περιπέτεια του, που είναι μια μοίρα δεμένη με τη μοίρα της Βασιλεύουσας, είναι ο δικός μου μύθος, η δική μου εκδοχή της ιστορίας, το πάθος και το ρίγος της ψυχής και το θαύμα που δεν έγινε και ο θρύλος του μαρμαρωμένου βασιλιά που περιμένει στην αγρυπνία των ψυχών, με το σπαθί στο χέρι περιμένει την καινούργια προφητεία».

Στους ματωμένους δρόμους της Βασιλεύουσας

«... Την αποχαιρετούσα πια. Την Πόλη των δακρύων μου. Την ερασιά. Την αποχαιρετούσα.

Η μεγάλη σφαγή, η άγρια είχε κοπάσει. Τώρα, μόνον εκείνος, ο μνησίκακος, μπορούσε να διατάζει το φόνο. Ο όφις ο ύπουλος. Και είτε από εκδίκηση είτε γιατί φοβότανε ακόμα τους αντρωμένους, ζήτησε όλους τους ευγενείς και τους στρατηγούς του Παλαιολόγου, και έναν έναν τους

Αριστούργημα τέχνης αλλά και σημείο αναφοράς της ακμής του Βυζαντίου, η Αγία-Σοφία, παραμένει και σήμερα μια μεγάλη προσδοκία του Ελληνισμού και της Ορθοδοξίας.

εξολοθρεύσει μαζί με τα παιδιά τους, μην πάει και του τη φέρουνε πισώπλητα, τόσο πολλύ τους έτρεμε ακόμα, τόσο μισούσε το αλλοτινό τους μεγαλείο. Και όσους κακόμοιρους, από το δύστυχο λαό, γλιτώσανε, εκείνους τους ελάχιστους, τους συγχώρεσε, είπε, και μπορούσανε να πάνε στα σπίτια τους να συνεχίσουνε τη ζωή τους. Ο αθαζόνας. Τι ύβρις!

Και τριγύριζα στους δρόμους της καταπατημένης Βασιλεύουσας, άγνωστος και ανώνυμος, με το φόβο μην κάποιος με αναγνωρίσει και με καταδώσει.

Τα βήματα με φέρανε ψηλά, στην πύλη του Αγίου Ρωμανού. Ηθελα να την αποχαιρετήσω, να την ιδώ ξανά, να αισθανθώ το ρίγος της ορμής επάνω στο νεκρό μου σώμα, το ρίγος της αντρείσύννης μας. Και έψαχνα σαν τον τρελό στο τρέμισμα του

αγέρα να βρω τον κραδασμό από την ψυχή του αυτοκράτορα, από την τελευταία κραυγή του...

Εδώ... εδώ, στο σημείο αυτό έπεσε μονολογούσα παραλοισμένος, εδώ... εδώ, σ' αυτές τις πέτρες επάνω, σε αυτό το χορτάρι και το άγγιζα τρέμοντας και το καταφιλούσα. Ωσπου έπεσα ολόσωμος επάνω στη γη, στο σημείο εκείνο το ακριβές -πίσω από την καστρόπορτα και δίπλα στο γκρεμισμένο εσωτοίχιο του πύργου- έπεσα ο άμοιρος επάνω στο αίμα του, που ήτανε χλωρό ακόμα και μου μιλούσε «δεν πέθανα, μου έλεγε, μην κλαις, εκεί στο χρόνο το μαρμαρωμένο βρήκα ξανά το ματωμένο μου σπαθί και περιμένω... εκεί, στην αγρυπνία των ψυχών...».

Μια ομίχλη μέσα στο μυαλό μου, και πετάχτηκα απάνω. Ήτανε ο Παλαιολόγος που μου μιλούσε ή τρελαινόμουν;